ERASMUS + IDŐS HAJLÉKTALAN EMBEREK TÁMOGATÁSÁNAK FEJLESZTÉSE

Ügyfélutak, szolgáltatások, együttműködések

Trieszti közös tréning alkalom

2022. Június 8-10.

Erasmus+

A PROGRAMBAN RÉSZTVEVŐ SZERVEZETEK:

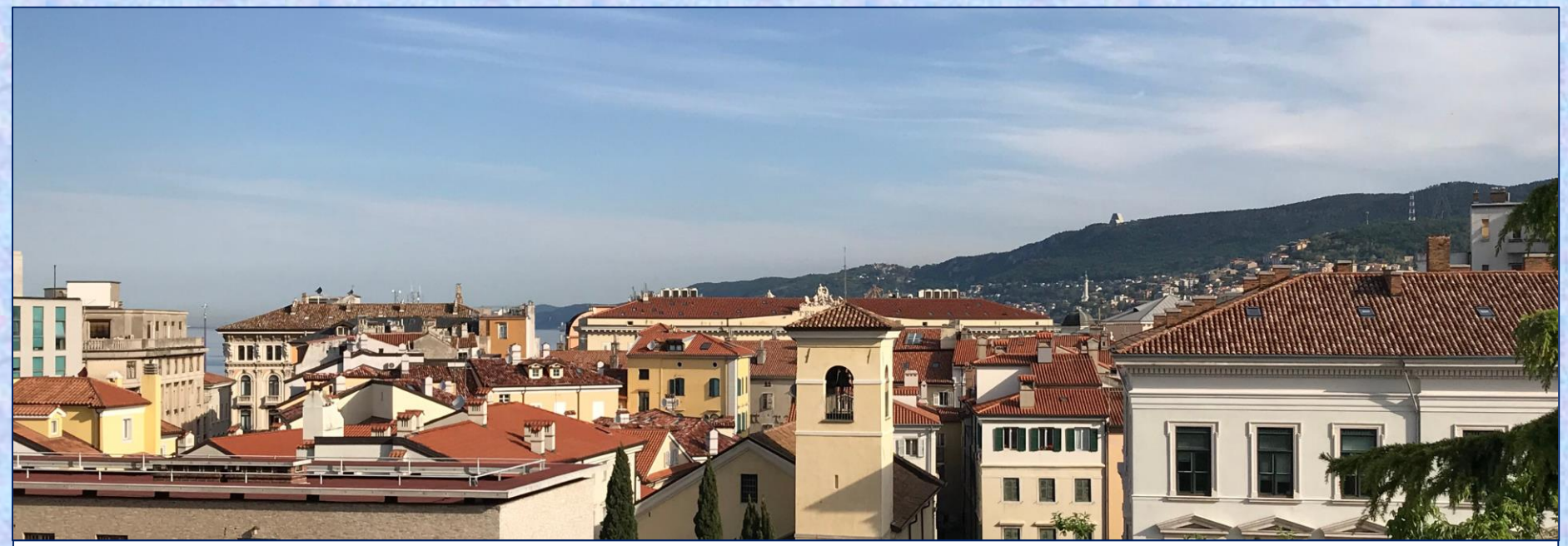

- Caritas Trieste - Olaszország
- Focus Ireland, - Írország
- Groundswell – Egyesült Királyság
- Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei
- Utcáról Lakásba Egyesület

A TRIESZTI PROGRAM:

- Időskorú emberek hajléktalan élethelyzetben - kihívások és a szociális szolgáltatások fejlesztésének lehetőségei Olaszországban
- Szervezeti együttműködések a hajléktalan emberek ellátásában Triesztben
- Időskorú hajléktalan emberek a BMSZKI intézményeiben, tapasztalatok az egészségügy és a szociális terület együttműködéséről
- Időskorú emberek támogatott lakhatási formákban - Utcáról Lakásba! Egyesület, Focus Ireland
- Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe a hozzáférés javítása érdekében – Groundswell

Hajléktalanság Olaszországban – időskorúak lakhatási szegénységben

Előreláthető demográfiai trendek

- Az idősek arányának társadalmon belüli növekedése: 2016-ban a 65 éven felüliek aránya 22%, mely a jelenlegi folyamatok eredményeként 2045-re 33%-ra emelkedik
- A gondozási feladatokat ellátó családtagok arányának csökkenése: 2016-ban még egy időskorú emberre 1,8 potenciális gondozási feladatokban részt venni tudó családtag jutott, ez az arány 2045-re előreláthatólag 0,98-ra csökken

Hajléktalanság, időskorú emberek érintettsége

- 2014-ben a hajléktalan élethelyzetben élők száma 50 724 fő, amely a korábbi mérésekhez képest növekedést mutat (47 648 fő 2011-ben)
- 85.7% férfiak aránya, 58,2 % bevándorló háttérű, egyedül élők aránya 76, 5%
- A lakhatási és szociális szolgáltatások igénybevételére területi illetékesség alapján jogosultsággal az érintettek 69%-a rendelkezik

Hajléktalanság Olaszországban – időskorúak lakhatási szegénységben

Hajléktalanság, időskorú emberek érintettsége

- 5,9 % volt a 65 év feletti hajléktalan emberek aránya 2014-ben. A belső felmérések eredményei alapján arányuk azóta emelkedett.
- Az időskorú (65 évnél idősebb) hajléktalan emberek nagy része olasz állampolgárság
- Az idős emberek aránya országosan minden 10. lakhatási szolgáltatást nyújtó intézményben magasabb az ügyfeleik 50%-nál
- Az idősek arányának hajléktalanságon belül tapasztalható növekedése a társadalom öregedésével kapcsolatos trendekkel, illetve a családi kötelékek meglazulásával mutat összefüggést
- Az érintettek jelentős része pszichés problémákkal küzd, és fizikai egészségkárosodással él, emellett a természetes támogató háló idővel eltűnik mögülük
- Az újonnan hajléktalanná vált idősek között sokan jövedelmi szegénységben élnek, emiatt akadályozott a hozzáférésük az egészségi állapotuknak megfelelő intézményi elhelyezéshez

Hajléktalanság Olaszországban – időskorúak lakhatási szegénységben

Országos hajléktalanügyi iránymutatás (2015) –az időskorú emberek támogatásához kapcsolódó szakmai célkitűzések

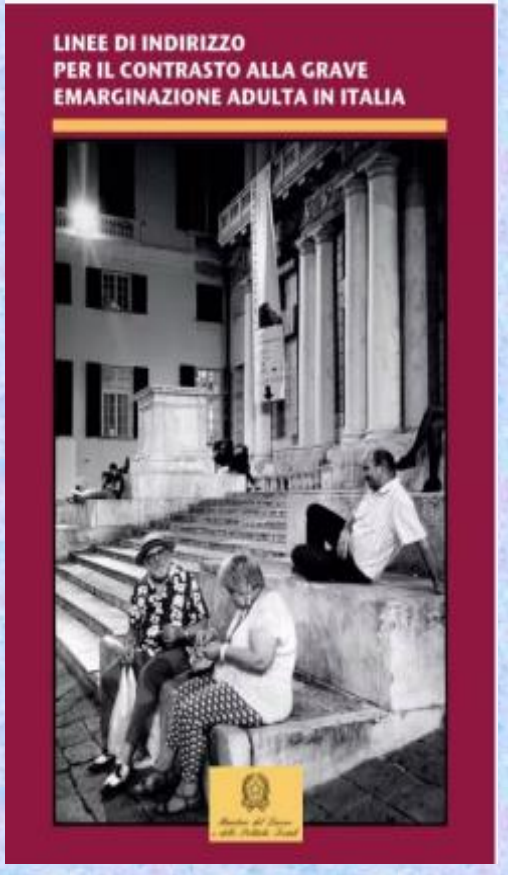

- Krízisszállókon, menedékhelyeken történő tartós elhelyezések visszaszorítása
- Közösségi lakhatási formák létrehozása – Co-housing és egyéb megosztott lakhatási formák (hasonló szükségletű emberek megosztott lakásokban való elszállásolása és támogatása)
- Olyan közösségi szállások létrehozása, ahol az egészségügyi szükségletekre reagáló gondozási tevékenység is történik
- Együttműködés személyes gondozási és ápolási tevékenységet végző szervezetekkel, kooperatív szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- Férőhely kvóta a hagyományos ápolási otthonokban, amelyeken nagyon rossz egészségügyi állapotú hajléktalan embereket lehet elhelyezni.

Hajléktalanság Olaszországban – időskorúak lakhatási szegénységben

Országos hajléktalanügyi iránymutatás (2015) –az időskorú emberek támogatásához kapcsolódó szakmai alapelvek

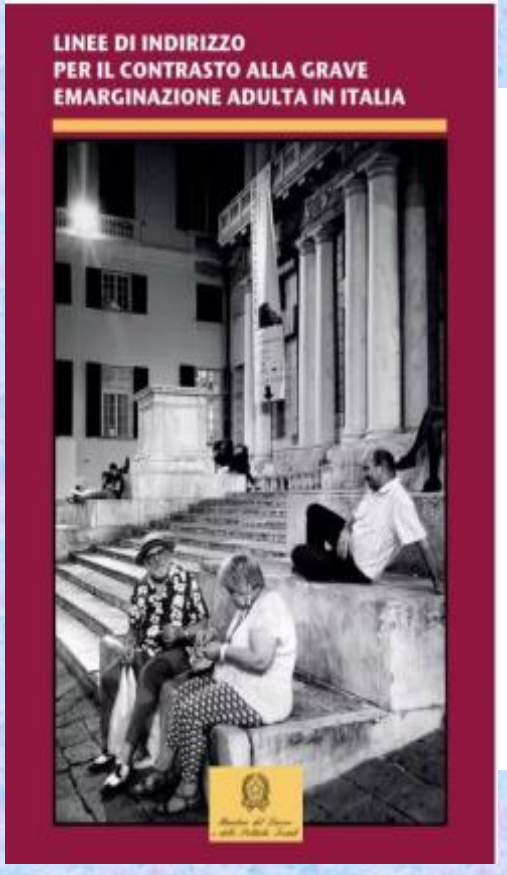

- A kórházaknak lépéseket kell tenniük azért, hogy a tőlük elbocsájtott emberek minden esetben rendezett lakhatásba, vagy lakhatást biztosító intézménybe kerüljenek a kezelésük végeztével
- Az alacsony küszöbű intézmények biztosítsanak közösségi tereket és programokat, a sorstárs és egyéb támogató kapcsolatok erősítése végett
- Közösségi erőforrások bevonásával támogassák az utcán élő idős hajléktalan embereket, tekintetbe véve az egészségi állapotuk folyamatos figyelemmel kísérését

Hajléktalanság Olaszországban – időskorúak lakhatási szegénységben

A szegénység elleni küzdelemhez kapcsolódó nemzeti stratégia célkitűzései (2021)

- A szociális segélyezési rendszer felülvizsgálata, a szükségleteknek megfelelő támogatások biztosítása érdekében
- A területi illetékességgel rendelkező, hajléktalanság veszélyében élő emberek számára szociális információs és esetkezelő támogató szolgáltatások kialakítása
- Szociális krízisek esetén hívható segélyvonal
- Lábadozók, rehabilitációs szolgáltatások fejlesztése

Az EU Next Generation Helyreállítási Alap forrásaiból megvalósítani kívánt fejlesztések

- Az ideiglenes lakhatás biztosítása Elsőként lakhatás megközelítéseken keresztül – 24 hónapos támogatási időszakkal tervezve (országosan 250 program létrehozása)
- Alacsonyküszöbű szociális segítségnyújtási pontok létrehozása (szociális információk és egyéni szükségletekre szabott támogatás, országosan 250 szolgáltatási pont létrehozása)
- Kórházi kezelést követő rövidtávú bentlakást és ápolást- gondozást nyújtó szolgáltatások (lábadozók) kialakítása, önmagukról ideiglenesen gondoskodni nem tudó emberek számára

Hajléktalanság Olaszországban – időskorúak lakhatási szegénységben

Az Eu Next Generation Helyreállítási Alap forrásaiból megvalósítani kívánt fejlesztések – Egészségügyi szolgáltatások

- Országosan 1350 egészségügyi központ kialakítása: Lakóközösségbe integrált ellátási modell, pszichológiai és szociális szolgáltatások nyújtásával egybekötve
- Országosan 400 lakóközösségbe integrált, rövid távú elhelyezést nyújtó egészségügyi intézmény létrehozása, a sürgősségi ellátások igénybevételének megelőzése és a kórházi elbocsájtások megkönnyítése érdekében
- Komplex ellátási szükségletű, kórházi kezelésből kikerült emberek támogatását végző mobil teamek létrehozása (Feladatuk a felmerülő gondozási tevékenységek biztosítása és az érintettek egészségi állapotának figyelemmel kísérése.)

Szervezeti együttműködések a hajléktalan emberek ellátásában Triesztben

Trieszti régió

- Lakossága 234.493 fő, (10,1% bevándorló hátterű vagy menekült, a lakosság 28,3%-a 65 év feletti)
- A hajléktalan élethelyzetű emberek jelentős része még a délszláv háború idején, majd a 2015-től kezdődő közel-keleti menekültválság során érkezett.
- A lakhatási szolgáltatások használóinak száma a városban jelenleg kb. 500 fő. Két szervezet nyújt ilyen jellegű szolgáltatást.
  - **San Martino Al Campo Közösség:** Rövid távú lakhatási lehetőség biztosítása 3 szolgáltatásban:
    - Maximum 3 napos tartózkodást lehetővé tevő éjjeli menedékhely
    - Nappali benntartózkodást biztosító intézmény
    - Társadalmi visszailleszkedést segítő szállás, börtönből szabadult férfiak számára
  - **Caritas Trieszt**: Átmeneti lakhatási szolgáltatások biztosítása intézményi és támogatott önálló lakhatási formákban
- Az ellátásokhoz való hozzáférést az önkormányzat Szociális Szolgáltatási Irodája koordinálja, a 2016-ban életbe lépett, az Országos Hajléktalanügyi Iránymutatás alapelveit figyelembe vevő lakhatási rendeletnek megfelelően.
- Önkormányzati lakások száma: 19.000 db

Szervezeti együttműködések a hajléktalan emberek ellátásában Triesztben

A Caritas Trieszt lakhatási szolgáltatásai

- Az elhelyezések koordinálásáért az önkormányzat Szociális Szolgáltatási Irodája felel
- A szervezet jelenleg 476 főnek nyújt szállást, többlépcsős lakhatási szolgáltatási modellben. Emellett Elsőként Lakhatás megközelítést valósítanak meg.
    - 1. szint: Első lépcsős befogadó szállás – a koronavírus járvány idején hozták létre, a betegség tüneteit mutatók elkülönítésére, a járvány elmúltával beléptető funkcióval tovább működtetik (az igénybevevők 36,5%-a van itt elhelyezve jelenleg)
    - 2. szint: „Befogadó központok”- átmeneti lakhatást nyújtó szállások (3 intézmény)
    - Elsőként Lakhatás: 10 lakás – 30 ügyfél, elsősorban családok, magas támogatási szükséglettel

Szervezeti együttműködések a hajléktalan emberek ellátásában Triesztben

A Caritas Trieszt hajléktalanságot megtapasztalt emberek támogatásához kapcsolódó szolgáltatásai

- Egyéni támogatás- szociális esetmunka
    - Jogosultságokhoz való hozzáférés biztosítása, segélyek, támogatások intézésében való segítségnyújtás
    - Munkaerőpiaci elhelyezkedés támogatása: képzésekhez való hozzáférés segítése, munkaerőközvetítés

- „Szociális bolt”: A rászoruló élethelyzetben lévő egyének és családok számára hozzáférést biztosítanak az általuk működtetett szociális bolthoz, ahol alapvető élelmiszereket, higiéniai termékeket, gyermekjátékokat, ruhát vásárolhatnak a szolgáltatásra jogosultságot szerzett ügyfelek. A jogosultság maximális időtartama 6 hónap. A bolt készleteit magánfelajánlásokból és a nagy élelmiszerüzletek lejárat előtti termékeiből töltik fel. A szolgáltatás megindítása óta 362 embernek biztosítottak hozzáférést.

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

Időskorú hajléktalan emberek a BMSZKI szolgáltatásaiban

- 2021-ben 3592 fő vett igénybe szolgáltatásokat a BMSZKI 20 intézményében
- Ügyfeleink 53%-a 55 év feletti (ebből 22% a 65 év felettiek aránya)
- Minden szolgáltatást figyelembe véve az ügyfelek átlagéletkora 55,2 év (2013-ban ez 47,8 év volt)
    - Éjjeli menedékhelyeken: 54 év
    - Átmeneti szállókon: 57 év
    - Az egészségügyi szolgáltatást nyújtó szállásainkon: 59,3 év

A 2022.évi Február 3. kutatásból származó adatok alapján:

- 30 % a memória problémákat jelző ügyfelek aránya
- 53% azok aránya, akiknek nehézséget okoz beleharapni egy almába
- 45% azok aránya, akiknek nehézséget okoz 12 lépcsőn felmenni
- 20% nehezen igazodik el a városban való közlekedés során
- 10 % mondta azt, hogy segítségre volna szüksége az öltözködésben

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

Időskorú hajléktalan emberek a BMSZKI szolgáltatásaiban: ügyfélutak és együttműködések

A Felvételt Előkészítő Team

A szállókon való elhelyezés koordinálását a Felvételt Előkészítő Team végzi:
Elsődleges feladatuk a lakhatással és egyéb támogatással kapcsolatos szükségletfelmérő interjúk felvétele, lakhatási krízisbe került, vagy tartósan éjjeli menedékhelyen élő emberek átmeneti szállóra való elhelyezése érdekében. Az interjúk során felmérik az érintettek anyagi helyzetét, lelki és testi egészségüket, szükségleteiket, támogatják őket lakhatási céljaik megfogalmazásában. Ennek kapcsán tájékoztatják őket az igényeiknek legmegfelelőbb szállásra való bekerülés lehetőségeiről és lépéseiről. Az elhelyezéssel kapcsolatos döntés meghozatala előtt kikérik azon szociális munkások véleményét is, akik a kérelmezővel az interjút megelőzően kapcsolatba álltak.
A Felvételt Előkészítő Teamet a Szociális Információs Iroda munkatársai működtetik. Az Iroda a lakhatási tanácsadáson túl, munkaerőpiaci és egyéb szociális nehézségek megoldásában is közreműködik.

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

Időskorú hajléktalan emberek a BMSZKI szolgáltatásaiban: ügyfélutak és együttműködések

- A pszichés támogatási szükségletű ügyfelek kapcsán az átmenti szállókon lehetőség van pszichológusi konzultációra, illetve terápiás beszélgetéseken való részvételre
- Azokon az átmenti szállásokon, ahol magasabb a mentális zavarral élő emberek aránya, az Ébredések Alapítvánnyal való együttműködés keretében, közösségi pszichiátriai támogatásban vehetnek részt az érintettek
- Az Ébredések Alapítvány szakemberei a pszichiátriai problémában érintett emberek elhelyezésével kapcsolatos felvételi folyamatokban állapotfelmérő interjúkat végeznek
- Az éjjeli menedékhelyeken lakó ügyfelek átmeneti egészségügyi problémáik esetén a BMSZKI más intézményeiben működő lábadozókra és betegszobákra nyerhetnek felvételt
- Egyes átmeneti szállóinkon, ahol magas a rossz egészségi állapotú emberek aránya, ápolást-gondozást végző személyzet is közreműködik
- Amennyiben a leromlott egészségi állapot miatt van szükség az átmenti elhelyezés megváltoztatására, a Felvételt Előkészítő Mobilteam látogatja meg az ügyfelet, és készíti el az újabb elhelyezést megalapozó interjút és állapotfelmérést

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

Időskorú hajléktalan emberek a BMSZKI szolgáltatásaiban:ügyfélutak

Az időskorú emberek hajléktalansága mögött álló legfontosabb okok a társadalom elöregedése, támogató családi kapcsolatok megszűnése, illetve az ezekkel együtt járó jövedelmi szegénység.

Honnan érkeznek szállóinkra az időskorú ügyfelek?

- Lakásból - sok esetben ez összefüggésben van családi nehézségekkel, partner halálával
- Lakásból – nem megfelől lakhatási körülmények vagy kilakoltatás miatt kényszerülnek elhagyni azt
- Más hajléktalan ellátó szervezet szállásáról
- Kórházból
- Ápolást-gondozást nyújtó intézményből – Ennek hátterében leggyakrabban az áll, hogy az érintettek úgy érzik, kevesebb a szabadságuk és önállóságuk egy gondozóotthonban, illetve az alacsony jövedelmük jelentős részét teszi ki a térítési díj. Emiatt sokan kevésbé mérlegelik egészségügyi szükségleteiket, illetve a biztonságot.

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

Időskorú hajléktalan emberek a BMSZKI szolgáltatásaiban, hosszútávú lakhatási lehetőségek

- A BMSZKI által működtetett lakhatási szolgáltatások eredeti funkcióiuk szerint, krízis vagy átmenti elhelyezést biztosítanak az ott lakó emberek számára. Az időskorú emberek nagyarányú jelenléte, illetve a kivezető utak korlátozottsága azonban komoly szakmai kihívás elé állítja az így szervezett ellátási rendszert. Az átmeneti szállókon való tartózkodás biztosítására vonatkozó jogszabály ugyan lehetőséget ad a 2 évnél hosszabb jogviszonyok megkötésére, azonban mindez a szállások bedugulásához vezethet hosszútávon. A továbblépés támogatásában leginkább az alábbi lehetőségekkel tudunk élni jelenleg:
    - Szociális munkásaink közreműködnek az ügyfelek idősek otthonába való elhelyezési kérelmeinek beadásában, illetve segítik őket az ilyen jellegű elhelyezési formákkal kapcsolatos bizonytalanságaik feloldásában és az informált döntések meghozatalában.
    - További hosszútávú elhelyezési lehetőségek, ápolást gondozást nyújtó intézményekben:
        - Fogyatékos személyek ápolást-gondozást nyújtó otthonai
        - Pszichiátria betegek és szenvedélybetegek otthonai
    - Pályázati lehetőségek nyugdíjasházi lakásokban való elhelyezésre

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

Időskorú hajléktalan emberek a BMSZKI szolgáltatásaiban, - Egészségügyi és lakhatási szolgáltatások nyújtása egy intézményben: BMSZKI Szabolcs Átmeneti Szálló

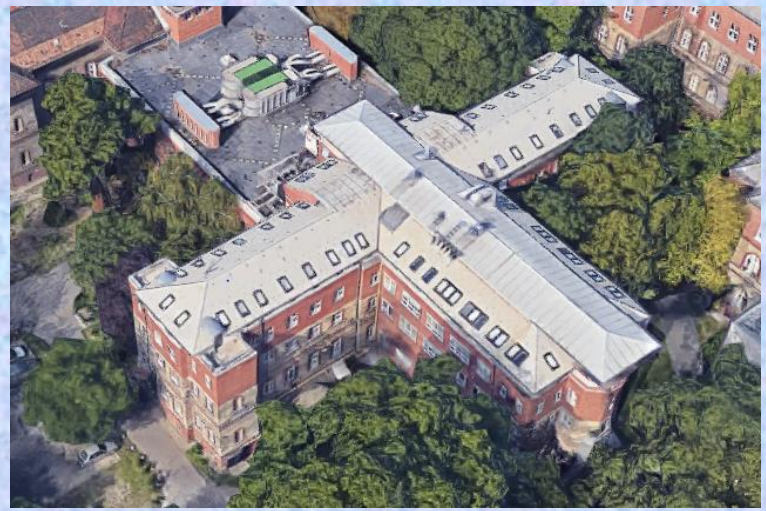

A Szabolcs utcai Átmeneti Szálló egy volt kórházépületben került kialakítása. Idős, rossz egészségi állapotban lévő, gyakran magas ápolási és gondozási szükséglettel rendelkező ügyfeleket fogad. Egyik legfőbb funkciója, hogy tehermentesítse azokat az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményeinket, amelyek az állapotuk romlása miatt megnövekedett egészségügyi szükségletű ügyfeleik ellátását már nem tudják a megfelelő mértékben biztosítani. Ápolási részlege emellett kórházból elbocsájtott, krónikus betegségben szenvedő embereket is fogad.

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

Időskorú hajléktalan emberek a BMSZKI szolgáltatásaiban, - Egészségügyi és lakhatási szolgáltatások nyújtása egy intézményben, BMSZKI Szabolcs Átmeneti Szálló

Átmenti elhelyezést biztosító részleg

- 64 fő elhelyezését biztosítja (53 férfi, 11 nő) 2-3-4-6 ágyas szobákban
- Fekvőbetegellátást nem igénylő idős emberek számára biztosít szállást

Ápolási részleg

- 73 fő elhelyezése 2-4-7 ágyas szobákban
- Állandó egészségügyi felügyelet, gondozási-ápolási tevékenység

Lábadozó részleg

- 18 fő elhelyezése (krízis időszakban +10 ággyal bővül a részleg)
- Betegségből, illetve egyéb támogatást igénylő egészségügyi problémákból való felépülés idejére biztosít elhelyezést

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

Időskorú hajléktalan emberek a BMSZKI szolgáltatásaiban, - Egészségügyi és lakhatási szolgáltatások nyújtása egy intézményben, BMSZKI Szabolcs Átmeneti Szálló

A szociális munka tartalma

- Dokumentumok pótlása, jövedelemhez jutás segítése
- Egészségügyi szükségletekre reagáló szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása (konzultáció, a megfelelő ellátások elérésének megszervezése)
- Hosszútávú lakhatási lehetőségek felderítése
  - Idősotthon, illetve pszichiátriai betegek otthonai
- Egyéni támogatás és közösségi szociális munka
  - Idősotthonban való elhelyezéssel kapcsolatos dilemmák átbeszélése
  - Veszteségfeldolgozásban való támogatás

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

A 2018-ban lefolytatott ápolási szükségletfelmérés eredményei a résztvevő 7 szervezet által gyűjtött adatok alapján

(BMSZKI, Baptista Szeretetszolgálat, Hajléktalanokért Közalapítvány, Léthatáron Alapítvány, Máltai Szeretetszolgálat, Vöröskereszt, Twist Oliver Alapítvány)

A bemutatott adatokat a területen dolgozó kollégák gyűjtötték össze, részben a rendelkezésre álló dokumentumok, részben személyes megfigyeléseik alapján.
A minta 3528 ember adatait tartalmazza, ebből 1732 fő (49,1 %) a BMSZKI ügyfele.

Szolgáltatástípusok	Fő/szolgáltatás	%
Átmeneti Szállók	1976	56 %
Éjjeli menedékhelyek	806	22,8%
Rehabilitációs szállók	64	1,8%
Utcai gondozó szolgálatok ügyfelei	682	19,3%

Az 55 év felettiek aránya 57,3%. (65 év felett 12%)

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

A 2018-ban lefolytatott ápolási szükségletfelmérés eredményei a résztvevő 7 szervezet által gyűjtött adatok alapján

Nemek szerinti megoszlás

Teljes minta

Férfi	73,6%
Nő	26, 4%

BMSZKI

Férfi	65,5%
Nő	34,5%

Átlagéletkor (teljes minta): **53,2 év**

átmeneti szállókon élők	54,8 év
éjjeli menedékhelyen élők	52,6 év
közterületen élők	49,5 év

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

A 2018-ban lefolytatott ápolási szükségletfelmérés eredményei a résztvevő 7 szervezet által gyűjtött adatok alapján

Idősebb korcsoportba eső emberek aránya a mintában

56 és 65 év között	1245 fő	**35,3%**
66 évnél idősebb	425 fő	**12%**

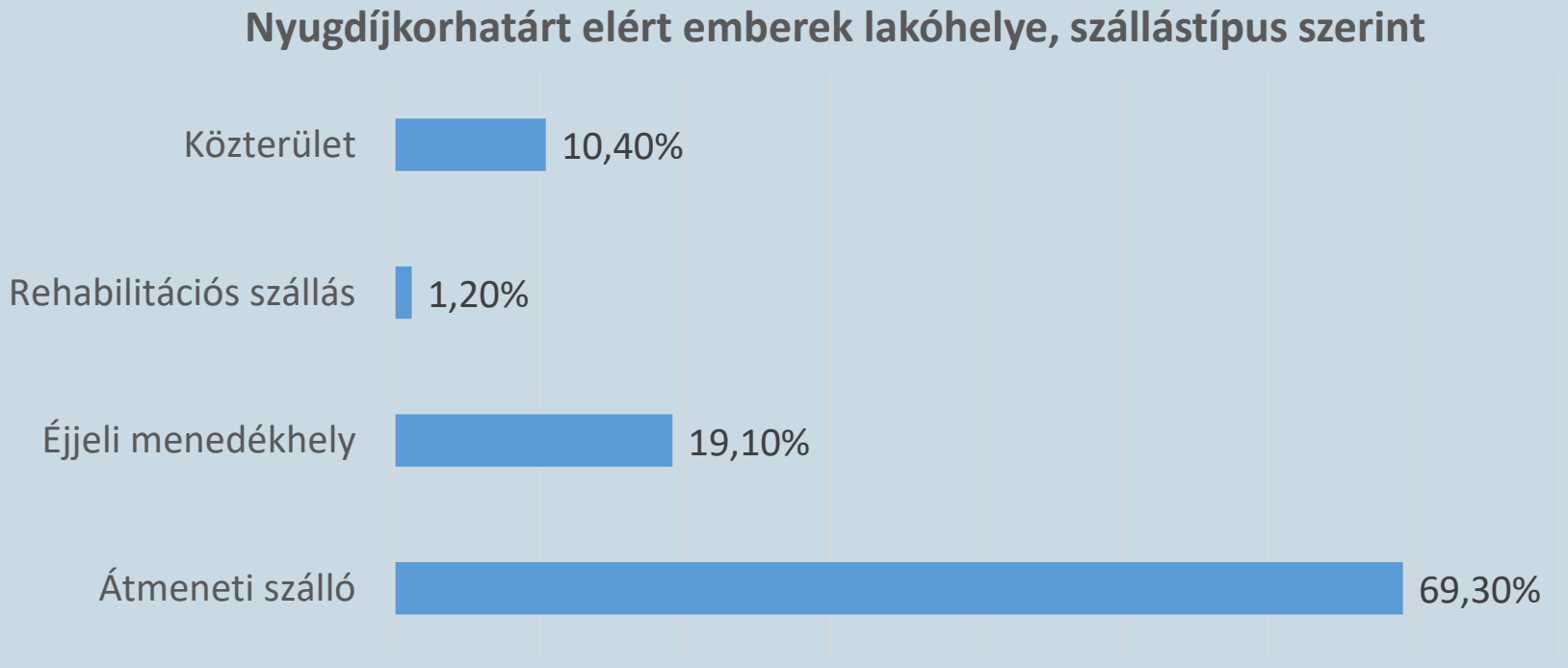

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

A 2018-ban lefolytatott ápolási szükségletfelmérés eredményei a résztvevő 7 szervezet által gyűjtött adatok alapján

Pszichiátriai problémában való érintettség

- Az ügyfelek 15.0%-a (528 fő) diagnosztizált pszichiátriai beteg.
- A szociális munkások szerint további 9.5% (336 fő) vélelmezhetően pszichiátriai beteg, bár nem rendelkezik diagnózissal.

A diagnosztizált pszichiátriai betegségben érintettek 60.0%-a a kutatás időpontjában átmeneti szállókon élt, 26.5%-a éjjeli menedékhelyeken, míg 12,5 % -a közterületen töltötte éjszakáit.
A diagnózissal nem rendelkező, de feltételezhetően pszichiátriai problémában érintett ügyfelek 53,9 %-a a közterületen éjszakázók közül került ki.

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

A 2018-ban lefolytatott ápolási szükségletfelmérés eredményei a résztvevő 7 szervezet által gyűjtött adatok alapján

Az önellátási képesség kapcsán vizsgált dimenziók és az érintettek aránya

probléma típus	
rendszeresen szed gyógyszert segítséggel	6,7%
táplálkozáshoz segítségre szorul	0,9 %
széklet – vizeletürítéshez segítségre szorul	2,5%
tisztálkodáshoz segítségre szorul	3,2%
mozgáshoz/helyváltoztatáshoz segítségre szorul	8%
mozgáskorlátozott	8,9%
demens	5,4%
krónikus beteg	57,9%
sem betegsége, sem mentális állapota nem korlátozza	39,9%

A BMSZKI által megosztott tapasztalatok

A 2018-ban lefolytatott ápolási szükségletfelmérés eredményei a résztvevő 7 szervezet által gyűjtött adatok alapján

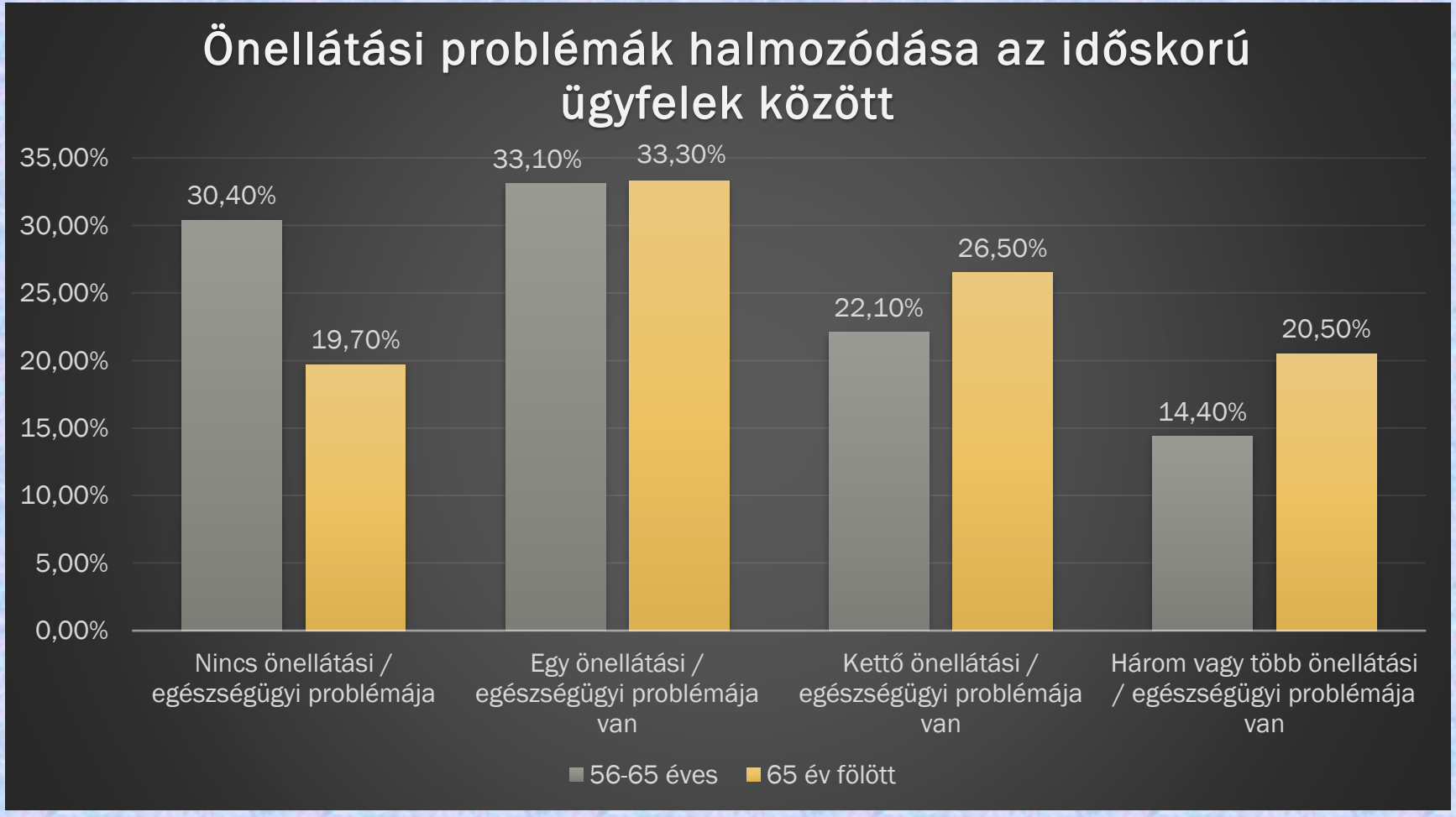

Időskorú emberek támogatott lakhatási programban –Az ULE által megosztott tapasztalatok

Az Utcáról Lakásba! Egyesület programjai

Kunyhóból Lakásba program	Elsőként Lakhatás megközelítésben nyújtott lakhatási program
Lakhatást Most program	Szociális Lakásügynökség
Addj munkát program	Heti rendszerességgel tartott közösségi program a munkakereséssel és megtartással kapcsolatos készségek erősítésére
Szolidáris lakhatás program	Rövid távú lakhatási lehetőségek keresése és kiajánlása ukrajnai menekültek számára
Női csoport program, Szociális takarító vállalkozás	Fejlesztés alatt lévő programok

Időskorú emberek támogatott lakhatási programban –Az ULE által megosztott tapasztalatok

Időskorú ügyfelek támogatása a Kunyhóból Lakásba program keretei között

- Ebben a programban 26 lakásban, 57 bérlőt támogatnak
- Időskorú ügyfeleik nagy része az itt támogatott emberek közül kerül ki
- Két budapesti kerületi önkormányzattal partnerségben működtetik, évente 1-2 kis lakás kerülhet így bevonásra.
- A lakásokat felújítják, bérlők és önkéntesek segítségével
- Az ügyfelek számára csak szociális munkát biztosítanak, egyéb szociális, egészségügyi szolgáltatást csak a más szervezetek bevonásával tudnak elérhetővé tenni

Időskorú emberek támogatott lakhatási programban –Az ULE által megosztott tapasztalatok

Az ügyfelek programba való bekerülése

Az ULE együttműködik a velük szerződött kerületekben szolgáltatást nyújtó utcai gondozó szolgálatokkal. Rajtuk keresztül terjesztik a pályázati felhívásaikat, ha elérthetővé válik egy lakás.

A jelentkezőknek egy űrlapot kell kitölteniük, amely az utcai szociális munkásokon keresztül jut el hozzájuk.

Ezt követően minden jelentkező részt vesz egy személyes interjún, a helyi nappali melegedőben.

A potenciális kliensek felmérését 2-3 szociális munkás végzi. Ez magába foglalja a szükségletfelmérést, és az erőforrások, életutak megismerését.

A programba való bekerülésnek két feltétele van: Minimális együttműködés és bizonyos szintű tényleges, vagy a meglévő erőforrások mobilizálásával elérhető rendszeres jövedelem.

Időskorú emberek támogatott lakhatási programban –Az ULE által megosztott tapasztalatok

Együttműködések más szervezetekkel

Lakáshoz jutás, lakhatás támogatása kapcsán:

- Kerületi önkormányzatok – Bérleti jog biztosítása, helyi juttatások
- Kerületi önkormányzati vagyonkezelők - a lakások kezelése

Szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutás kapcsán:

- Utcai szociális munkások
- Kerületi önkormányzati Szociális Szolgálat - szociális étkeztetés, házi gondozói munka
- Egyéb alapítványok - szenvedélybetegségek, mentális egészségügy
- Az ügyfelek helyi (vagy választott) háziorvosa
- Országos Korányi Pulmonológiai Intézet - egészségügyi és kórházi szociális munka

Időskorú emberek támogatott lakhatási programban –Az ULE által megosztott tapasztalatok

Segítségnyújtásban közreműködő önkéntesek

Fővárosi Önkormányzat/Szálló Alapítvány - alkalmi anyagi támogatás

Felújításban segítő önkéntesek

Önkéntes mentálhigiénés védőnő

Utcajogász Egyesület

Időskorú emberek támogatott lakhatási programban –Focus Ireland

- A Focus Ireland 1990 óta nyújt egyéni szociális támogatással együtt járó hosszútávú lakhatási programokat hajléktalanságot megtapasztalt emberek számára. Jelenleg több mint 1000 lakásban biztosítanak otthont korábban hajléktalan élethelyzetben élő emberek számára. Ügyfeleik kb. 12%-a időskorú, míg másoknak a hajléktalansággal együtt járó tapasztalataik miatt az idősebb emberekre jellemző támogatási szükségleteik vannak. Mindemellett 10 év múlva a jelenlegi ügyfelek 50 % eléri a 65 éves kort.

- Amellett, hogy támogatási rendszerüket úgy fejlesztik, hogy megfeleljen az idős emberek szükségleteinek, aktívan kutatnak további olyan megközelítések után, amelyek ezen ügyfélcsoport önálló életvitelének fenntartása mellett a gondozási igények meglétére is megfelelően reagálnak.

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

A Groundswell legfőbb küldetésének tekinti, hogy a hajléktalanságban érintettek nagyobb beleszólást kapjanak a saját és közösségeik életébe, illetve hatást gyakorolhassanak a támogatásukhoz kapcsolódó szolgáltatások működésére.

Az általuk lefolytatott kutatások módszertana azon alapul, hogy a kutatások minden szakaszában a hajléktalanságról saját tapasztalattal rendelkező és a Groundswell által kiképzett és támogatott emberek vesznek részt.

Ezeknek a kutatásoknak eredményeként 2010-ben indították el azt az innovatív egészségvédelmet és egészségügyi hozzáférést támogató programjukat, amelyben hajléktalan élethelyzetben élő tapasztalati szakértők támogatják sorstársaikat az egészségi állapotuk javításához kapcsolódó szolgáltatások igénybevételében és az egészségi állapotukkal való törődésben.

Jelenleg a szervezet programjaiban 40 önkéntes, hajléktalanságban érintett tapasztalati szakértő vesz részt, emellett fizetett alkalmazottjaik kétharmada korábban maga is hajléktalan élethelyzetben élt.

Sorstársztapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Sorstársskutatás: Olyan kutatási módszer, amelynek minden szakasza az adott élethelyzetről saját tapasztalattal rendelkező emberek bevonásával történik.

- A kutatási terület kiválasztása
- A kutatási módszerek kiválasztása
- A kutatás megvalósítása
- Az eredmények értékelése
- Ajánlások megfogalmazása
- A változtatások végrehajtása
- A döntéshozók vállalásainak figyelemmel kísérése és számonkérése

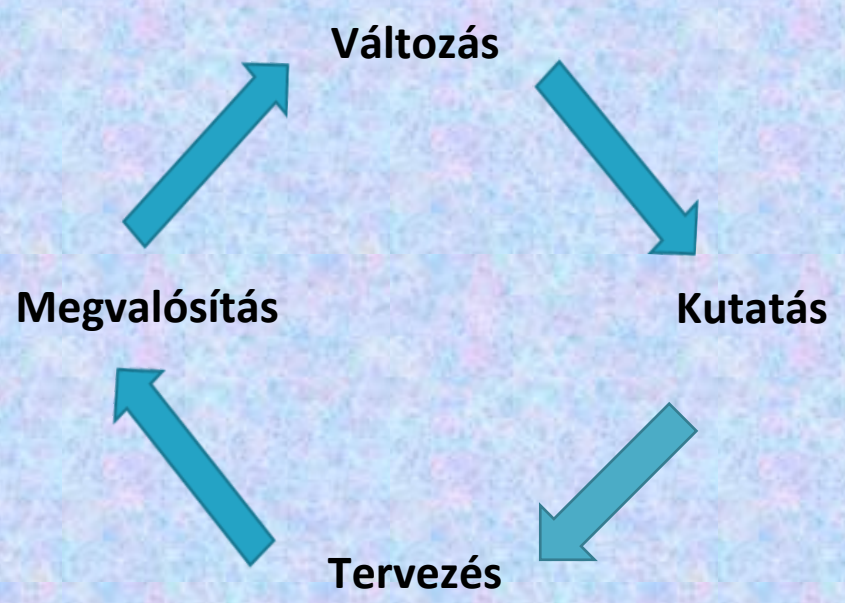

Sorstársztapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Az adott élethelyzet saját tapasztalattal rendelkező emberek bevonásának lépései…

- A saját tapasztalattal rendelkező emberekből kutatói csoport kialakítása
- Felkészítés a kutatásban való részvételre
- Kutatási terv kidolgozása kutatók és saját tapasztalattal rendelkező emberekkel közösen (co-design)
- A lehetséges hatások felmérése

…és alapelvei:

- Egyenlőségen alapuló kapcsolatok fontossága a kutatás résztvevői között
- Biztonságos közeg kialakítása
- A saját tapasztalattal rendelkező emberek valódi résztvevői legyenek a kutatási folyamatnak, ne csak konzultációs partnerek

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Egy példa

#HealthNow

Groundswell
Out of homelessness

A program célja a hajléktalanságot megtapasztaló emberek egészségügyi ellátáshoz és kezelésekhez való hozzáférését alkalmazó tényezők beazonosítása, valamint helyi és országos cselekvési tervek kidolgozása ezen akadályok felszámolása.

A programot Groundswell koordinálja, és Birminghamban, Newcastelben a Crisis míg a manchesteri régióban a Shelter nevű segítő szervezetekkel együttműködésben valósítják meg.

A helyi programokban kiképzett sorstársegítők támogatnak hajléktalan embereket az egészségügyi vizsgálatokon, kezeléseken való megjelenésben, illetve az egészségi állapotukkal való tudatos foglalkozásban.

Az egészségügyi hozzáférés fejlesztését az évről-évre megvalósított, tapasztalati szakértők és sorstárskutatók aktív részvételével történő sorstárskutatásokból nyert információk és ajánlások megfogalmazásával és közzétételével alapozzák meg.

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

#HealthNow

Groundswell
Out of homelessness

- A tapasztalati szakértők az egész kutatási folyamatban aktív szerepet játszanak, meglátásaikra és véleményükre alapozva határozzák meg az adott évi kutatások főbb céljait
- Az adott kutatás előkészítése során a sorstárskutatók és a bevont tapasztalati szakértők próbainterjúkat végeznek egymás között, majd véglegesítik a kérdéseket.
- Az interjúk felvételét a sorstárskutatók végzik, a város különböző pontjain és intézményeiben találkozva az interjúalanyokkal.
- Az eredményeket közösen értékelik, és azokra alapozva ajánlásokat fogalmaznak illetve akciótervet készítenek.
- Az akciótervek készítésébe a sorstárskutatók az érintett intézmények és szolgáltatások dolgozóit is bevonják.
- A kutatás eredményeit és az ajánlásokat éves jelentésben teszik közzé.

Sorstársztapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Kutatási beszámolók

Groundswell
Out of homelessness

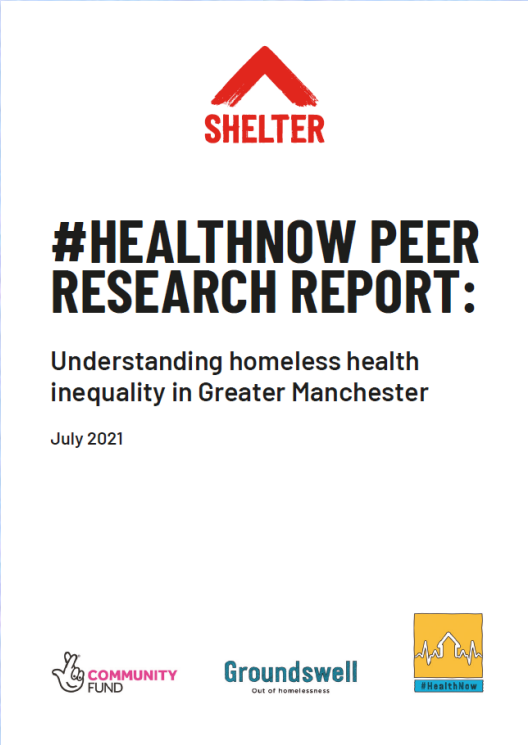

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Hajléktalan emberek egészségének megőrzését célzó sorstárssegítői program

A Health Health Peer Advocacy programban kiképzett sorstárssegítők támogatnak hajléktalan élethelyzetben élő embereket:

- Vizsgálatokra és kezelésekre való kísérés, egészségügyi dolgozókkal való kommunikáció segítése
- Egészségügyi kérdésekről való beszélgetések, egyéni tapasztalatok megosztása a sorstárssegítők által támogatott emberekkel
- Egyéni érdekképviselet biztosítanak az egészségügyi dolgozók és a szállók dolgozói irányába
- A sorstárssegítők tapasztalatainak ellátások szervezésében való felhasználása, döntéshozók informálása

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Hajléktalan emberek egészségének megőrzését célzó sorstárssegítői program

A sorstársegítő segítséget nyújt:

- Időpontfoglalásban
- Vizsgálatokra való kísérésben
- Az egészségügyi dolgozókkal folytatott kommunikációban, az egyéni kezelési igények egészségügyi dolgozók felé való megfogalmazásában
- Az egészségügyi kifejezések megértésében

A program hozzájárul az egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez kapcsolódó közlekedési költségek fedezéséhez.

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Hajléktalan emberek egészségének megőrzését célzó sorstárssegítői program

A sorstársegítővel való kapcsolat előnyei:

- Ítéletmentes megközelítés, amely a közös tapasztalatból származik
- A közös tapasztalat segíti az egyéni nehézségek megértését
- Az egészségügyi dolgozók által elmondott diagnózisokat és kezelési javaslatokat a sorstárssegítő a támogatott személy számára érthető módon tudja megfogalmazni
- A sorstárssegítővel való kapcsolat enyhíti az autoritástól való szorongást, illetve azokat a diszfunkcionális megoldásmódokat, amelyeket az egyenlőtlen kapcsolatokban szerzett élmények indítanak be
- A sorstárssegítő jelenléte az egészségügyi személyzet ügyfélhez való kapcsolódását is pozitív irányba mozdítja el

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Hajléktalan emberek egészségének megőrzését célzó sorstárssegítői program

Az egészségi állapot javulásának útjában álló legfőbb akadályozó tényezők

- A hajléktalanellátás területén nincs forrás a szállás és lakhatási lehetőségek bővítésére
- Egyéni szükségletekre reagáló szállások és szolgáltatások hiánya
- A hajléktalan életmóddal társított drog- és alkoholfogyasztásra vonatkozó előítélet jelenléte
- Sokan a szállások biztonságával kapcsolatos rossz tapasztalatok miatt inkább az utcai létet választják
- A hajléktalanságban élőknek egyre romlik a jövedelmi helyzete
- Bonyolult felvételi folyamatok mind az egészségügy, mind pedig a szociális szolgáltatások területén

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Hajléktalan emberek egészségének megőrzését célzó sorstárssegítői program

Siker az emberi méltóság visszaállításában – Egy sorstárssegítő kapcsolat története

A program egyik sorstárssegítője egy 65 éves, értelmi sérült, utcán élő nővel került kapcsolatban még 2020-ban.

A hölgynek nem voltak társas támogató erőforrásai, emellett nagyon rossz egészségi állapotban volt.

Az állapota egyre romlott, miközben nem tudta felidézni mikor találkozott utoljára orvossal.

A sorstársegítő abban próbált segíteni, hogy szállóra kerüljön, és elkerüljék, hogy kórházba kelljen vinni .

A szállás más lakói azonban támogatásnak álcázva kihasználták őt (anyagilag, illetve olyan dolgokat elvárva tőle, amelyeket nem akart megtenni).

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Hajléktalan emberek egészségének megőrzését célzó sorstárssegítői program

Siker az emberi méltóság visszaállításában – Egy sorstárssegítő kapcsolat története

Esetkonferenciát hívtak össze, amelyen a szálló segítői, a pszichiátria valamint egészségügyi támogatást nyújtó szakemberek mellett, a sorstárssegítő és a Groundswell támogató teamjének egyik szakembere is részt vett.

Az esetkonferencia eredményeképp a város Szociális Ellátásokért Felelős Szervét is bevonták. Ezt követően újabb értelmi sérültek segítésére specializálódott szolgáltatásokat tudtak mozgósítani a hölgy támogatásához.

A hölgy rövidesen elhelyezést kapott egy komplex szükségletű embereket segítő szálláson. A bántalmazások és anyagi kihasználás lehetőségét ezzel megszüntették.

Az egész folyamat alatt jelen volt a sorstárssegítő is, aki több mint 30 egészségügyi és szociális szakemberekkel folytatott találkozóra kísérte el a hölgyet.

Sorstársztapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Hajléktalan emberek egészségének megőrzését célzó sorstárssegítői program

Emberi méltóság időskorban – Egy sorstárssegítő kapcsolat története

A sorstárssegítő egy 81 éves, hajléktalan szálláson élő férfivel került kapcsolatba.

A férfi mindösszesen kétszer találkozott a szociális munkásával a megelőző 18 hónapban.

Eddigre már nagyon sok kezeletlen egészségügyi problémával küzdött.

A sorstárssegítő hetente egyszer találkozott vele, és támogatást nyújtott a rendeléseken való megjelenés megszervezésében.

Mivel nem tudott sokat gyalogolni, támogatást kapott arra, hogy taxival juthasson el a rendelésekre.

A segítő folyamat során sikerült egy állapotának jobban megfelelő szálláshelyre is bejuttatniuk.

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Hajléktalan emberek egészségének megőrzését célzó sorstárssegítői program

Valódi támogatás nélkül – Egy tragikus történet

Az Utcai Gondozó Szolgálat került kapcsolatba egy 75 éves, közterületen élő férfival.

A férfit beköltöztették egy szállóra.

Pszichés zavarai miatt pszichiátriai támogató team bevonását kezdeményezték.

A sorstárssegítővel való kapcsolat kezdete után hamar észlelték, hogy nem emlékszik miről beszélgettek, miben állapodtak meg.

Az egészségügyi szolgáltatóval való kapcsolatépítésen a szereplők együttműködtek, azonban a bürokrácia miatt lassan haladt a folyamat.

Sorstárstapasztalatok bevonása a szolgáltatások tervezésébe, a hozzáférés javítása érdekében

Groundswell
Out of homelessness

Hajléktalan emberek egészségének megőrzését célzó sorstárssegítői program

Támogatás nélkül – Egy tragikus történet

Egészségügyi problémáival összefüggésben a szállón mentőt hívtak, akik kórházba szállították a férfit.

A kórház nem tartotta indokoltnak az osztályon való elhelyezését, elbocsájtották, azonban erről nem értesítették a szállót.

A férfi a támogató személyek jelenléte nélkül nem ment vissza a szállóra, a mentális problémái felerősödtek és néhány nap múlva holtan találták az utcán.

Az előadás elhangzásakor még folyt a nyomozás a halála körülményeivel kapcsolatban.

A beszámolót készítették

Erasmus+